

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2024-00846	2024-08-22 §105	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen	Ekonomi- och finansdirektör
Reglemente	Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltningen			

Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltningen

Dokumentets syfte

Den övergripande målsättningen för finansverksamheten är främst att säkra betalningsförmågan och uppnå bästa möjliga finansnetto. Reglementet för medelförvaltningen utgör ett ramverk för Nacka kommuns likviditetshandling, placeringar, skuldhantering, utlåning från kommunen till kommunens bolag och Käppalaförbundet, borgen, garantiförpliktelser och leasing samt därtill hörande administration och rapportering. Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltningen definierar nivåer och risker med mera som ska gälla i den finansiella verksamheten.

Dokumentet gäller för

Kommunkoncernen. Med kommunkoncernen avses Nacka kommun (kommunen) och dess majoritetsägda bolag (bolagen). Styrdokumentet omfattar även utlåning till Käppalaförbundet.

I Likviditetshandling

Nacka kommun ska säkerställa en god betalningsberedskap till exempel genom att ha en checkkredit och andra backup faciliteter. Inom koncernkontot ska flödet styras så att likviditetssvängningarna minimeras. Bolagen ansvarar för att löpande inrapportera likviditetsprognoser. Under avsnittet *Övriga risker gemensamma för likviditetshandling, skuldhantering och placeringar* finns bestämmelser om ytterligare risker relaterat till likviditetshandling samt begränsningar för att hantera dessa.

För att säkerställa att kommunen på kort sikt har likvida medel för att klara sina betalningar ska en likviditetsreserv hållas.

Likviditetsreserven för kommunkoncernen (kommunen och dess helägda bolag) beräknas som ett LCR-mått (Liquidity Coverage Ratio) utifrån *tillgänglig likviditet* dividerat med *kapitalförfall och räntekostnader*. LCR-måttet baseras på ett år och mäts genom att rullande vikta andelen kvarvarande månader på innevarande år och resterande andel för nästkommande år.

Med *tillgänglig likviditet* avses: obundna bankmedel, bekräftade ej utnyttjade kreditlöften (i form av låneavtal för betalningsberedskap och ej utnyttjad checkräkningskredit), 75 procent av placeringstillgångar i obligationer med Investment grade¹ och 50 procent av övriga placeringstillgångar, vilka minskas med prognosticerat upplåningsbehov.

¹ Exempelvis Investment grade enligt Standard & Poor's kreditkala är obligationer med kreditbetyg AAA till och med BBB-.

Finansiella risker	
Likviditetsrisk:	
Likviditetsreserv	LCR>100%

Likvida tillgångar avses exempelvis svenska statsobligationer och säkerställda bostadsobligationer, samt räntebärande värdepapper till en rating om lägst AA.

För att planera framtida likviditetsbehov ska en rullande 12 månaders prognos upprättas. Bolagen ansvarar för löpande inrapportera likviditetsprognoser.

2 Placeringar

Endast om överskottslikviditet uppstår i *hela* kommunkoncernen kan dessa placeras.

Placeringar har följande tillgångsslag: räntebärande placeringar, deposit, insättning i bank och aktier. Under avsnittet *Övriga risker gemensamma för likviditetshantering, skuldhantering och placeringar* finns bestämmelser om ytterligare risker relaterat till placeringar samt begränsningar för att hantera dessa. Utöver avvägningen mellan avkastning och risk ska etiska ansvarsfulla aspekter tillämpas i placeringsverksamheten.

Nedan framgår vilka riskbegränsningar som ska tillämpas i förhållande till placeringsportföljens storlek. Placeringsportföljen för kommunen är indelad i två grupperingar: 0-750 miljoner kronor och över 750 miljoner kronor.

Finansiella risker	Volym (miljoner kronor)	
	0 – 750	>750
<u>Tillgångsslag:</u>		
Räntebärande (enligt tabell Räntebärande placeringar nedan)	Max 100 %	Max 100 %
Deposit eller insättning i bank (enligt tabell Räntebärande placeringar)	Max 100 %	Max 100 %
Aktier	Inte tillämplbart	Max 40 %
<u>Risklimiter:</u>		
Ränterisk		
Löptid enskilda räntebärande placeringar	Max 3 år	Max 5 år
Löptid deposit *)	Max 12 mån	Max 18 mån
Löptid, genomsnitt	Inte tillämplbart	<3 år

Finansiella risker	Volym (miljoner kronor)	
	0 – 750	>750
Kreditrisk		
Ratingkrav Fitch/Moody's/ Nordic Credit Rating/Scope/ S&P	Se tabell Räntebärande placeringar	Se tabell Räntebärande placeringar
Max andel per emittent/motpart	Se tabell Räntebärande placeringar	Se tabell Räntebärande placeringar
Likviditetsrisk		
Ratingkrav	Se tabell Räntebärande placeringar	Se tabell Räntebärande placeringar
Tillåtna instrument	Räntebärande placeringar	Räntebärande placeringar
Marknadsrisk - aktier		
Svenska aktier	Inte tillämbart	Max 100 %
Andel globala aktier	Inte tillämbart	Max 10 %

* Löptiden gäller utifrån den placeringsvolym (0-750 mnkr eller > 750 mnkr) som gällde vid depositens ingång.

För att tillförsäkra omsättningsbarheten ska samtliga räntebärande tillgångar vara placerade i likvida svenska räntebärande instrument som vid var tidpunkt kan säljas. Undantag gäller för placering i deposit som är låst under given tidpunkt. Instrumenten ska karakteriseras av hög kreditvärdighet.

Vid en större placeringsvolym tillåts en viss andel aktier. För att minska marknadsrisken för aktier tillåts en spridning över flera geografiska marknader och storleken för respektive innehav begränsas. För att minska risken i en enskild aktie får placering med aktieexponering endast ske via värdepappersfond. Fördelning av svensk och global exponering anges i tabell ovan.

Endast motparter och fonder som står under Finansinspektionens tillstånd är tillåtna. Fondens värde ska kunna gå att följa kontinuerligt samt realiseras med kort varsel.

Räntebärande placeringar

För placeringar i räntebärande värdepapper gäller följande risklimit:

Räntebärande placeringar			
Emittent-kategori	Emittent/värdepapper	Max andel per emittent-kategori, %	
		Inom parentes: Max per enskild emittent, %	
		0 - 750 miljoner kronor	>750 miljoner kronor
1	SSVX och obligationer emitterade av svenska staten eller av svenska staten garanterade värdepapper, även värdepapper utställda av Kommuninvest.	100 (100)	100 (100)
2	Certifikat och obligationer emitterade av svenska kommuner och regioner samt dess helägda bolag	100 (100)	50 (25)
3	Bostadsfinansieringsinstitut/säkerställda bostadsobligationer	100 (100)	50 (25)
4	Nordiska banker med lägst rating A-/A3 enligt S &P/Moody's	100 (100)	30 (15)
5	Företagscertifikat med lägst rating BB enligt S & P eller motsvarande ratingbetyg från godkända ratinginstitut *)	100 (100)	30 (15)
6	Företagsobligationer med lägst rating BB enligt S &P eller motsvarande ratingbetyg från godkända ratinginstitut. *)	100 (100)	15 (15)
7	Utlåning till Käppalaförbundet	100 (100)	100 (100)

*) **Begränsning:** Maximalt 50 procent (dock maximalt 100 miljoner kronor) av det sammantagna placeringsbeloppet för företagscertifikat och företagsobligationer får, vid *placeringstillfället*, ligga inom intervallet BB+ till BB enligt S & P eller motsvarande rating från godkända ratinginstitut.

Räntebärande placeringar kan även göras via räntefonder som är förenliga med kommunens riktlinjer för räntebärande placeringar.

Placeringar via strukturerade produkter är inte tillåtet eftersom optionen/optionerna gör det svårt att värdera kostnaden för produkten samt svårigheter att löpande bevaka den underliggande exponeringen i förhållande till policyn.

Vid en nedgradering som innebär ett avsteg från tillåtna ratingkrav ska den räntebärande placeringen, vars förfallotid överstiger 6 månader, avvecklas så snart det är marknadsmässigt möjligt och utan att det medför extra kostnader för kommunen. Då förfallotiden är 6 månader eller kortare kan placeringen kvarhållas till förfallobatum.

Generellt placeringar

Ansvarsfulla placeringar

Utöver avvägningen mellan avkastning och risk ska följande beaktas i placeringsverksamheten:

- Placeringar direkt i företag som har sin huvudsakliga verksamhet, produktion eller försäljning av vapen (inklusive kemiska och biologiska vapen, kärnvapen med mera) och krigsmateriel eller tobaks- och alkoholvaror, kommersiell spelverksamhet, pornografi eller i övrigt bryter mot mänskliga rättigheter, ska undvikas.
- Miljömässig hållbarhet: Miljöhänsyn ska visas främst genom användande av positiva urvalskriterier exempelvis ska placeringar direkt i företag, som till väsentlig del av verksamheten utvinner fossila bränslen (olja, gas, kol) och uran, undvikas. Även placeringar direkt i företag som på annat sätt är inblandade i framställning av fossila bränslen genom till exempel produktion och prospektering ska undvikas.

Som grundregel ska hänsyn tas till FN:s Global Compacts grundläggande principer om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption för ett ansvarsfullt företagande.

3 Skuldhantering

Riskbegränsningar ska tillämpas i förhållande till storleken på kommunens skuldportfölj. Då skuldportföljen uppgår till maximalt 1 000 miljoner kronor gäller de riskbegränsningar som anges inom intervallet 0 – 1 000 miljoner kronor. När skuldportföljen överstiger 1 000 miljoner kronor men maximalt uppgår till 2 000 miljoner kronor hanteras hela skuldportföljen utifrån de angivna riskbegränsningar som gäller för detta intervall. Om skuldportföljen överstiger 2 000 miljoner kronor ska hela skuldportföljen hanteras utifrån dessa angivna riskbegränsningar. Se tabellen nedan.

Risklimiterna beror på lånevolymens storlek enligt nedanstående matris.

Finansiella risker	Volym (miljoner kronor)		
	0 – 1 000	1 000 - 2 000	>2 000
Ränterisk:			
Max ränteförfall inom 1 år	100 %	60 %	50 %
Intervall räntebindning (år) inklusive framtidsstartade swappar (år)	Inte tillämbart	2-5 år	2-5 år
Finansieringsrisk:			
Kreditmarginalrisk			
Max kapitalförfall inom 1 år	100%	40 %	40 %
Kapitalbindningstid	Inte tillämbart	Inte tillämbart	>2 år
Kreditgivare			
Ratingkrav kreditgivare bilateral upplåning Moody's/S&P (inklusive back-up faciliteter) *)	A2/A	A2/A	A2/A
Derivat			
Rating derivatmotpart Moody's/S&P *)	A2/A	A2/A	A2/A

*) Om en kreditgivare för bilateral upplåning eller en derivatmotpart blir nedgraderad så att kravet för ratingen inte uppfylls så får inga fler transaktioner som ytterligare ökar motpartsrisken ingås med den motparten.

Tillåtna derivat

Inom ramen för bestämmelserna i reglementet för medelsförvaltning är följande instrument (samt kombinationer av dessa) tillåtna vid hantering av ränterisk i skuldportföljen:

- Ränteswap: Används för att ändra räntebindningen i existerande lån eller för att säkra räntan för framtida refinansiering.
- Cap ("räntetak"): Används för att sätta ett "tak" på räntenivån i kommande räntebetalningar.
- Floor ("räntegolv"): Användas för att få ta del av låga rörliga räntor trots fasta räntebindningar alternativt används för att sätta ett "golv" på räntenivån i kommande räntebetalningar. Cap och Floor utgör tillsammans en "räntekorridor".
- Cross currency swap: Används för att kurssäkra upplåning och räntebetalningar från utländsk skuld till svenska kronor för att eliminera valutarisker i skuldportföljen.

Derivat kan ingås för att säkra risken i befintlig låneskuld samt för att i förtid säkra räntan för framtida refinansieringar. Förtida start av swappar får maximalt ingås 2 år i förtid med en total löptid som inte överstiger 10 år.

För att minska risken att resultatet påverkas till följd av marknadsvärdesförändringar på säkringsinstrumenten så ska de instrument som används vid ingång uppfylla kraven för säkringsredovisning. Som en del av kommunens ränteriskhantering ingår att säkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra säkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tid.

För att begränsa risken för kommunens derivatmotparter så måste bankmotparten uppfylla ratingkravet angivet i matrisen för skuldförvaltningen. Tillåtna motparter ratingnivå vid derivataffärer framgår av riskmatris ovan.

4 Övriga risker gemensamma för likviditetshantering, placeringar och skuldhantering

Följande risker gäller för både likviditetshantering, skuldhantering och placeringar. Bestämmelserna kompletterar de som finns i reglementet för medelsförvaltning.

Motpartsrisk

Kommunens fördelning av krediter, finansieringskällor och derivat bör spridas mellan olika motparter

Operativa risker

Kommunen och bolagen ska fortlöpande identifiera, värdera och hantera operativa risker inom finansverksamheten.

5 Utlåning från kommunen

5.1 Utlåning till kommunens bolag (Övergångsregler)

Utlåning från kommunen till bolagen genomfördes historiskt då kommunen lånade upp i eget namn till hela kommunkoncernen utifrån ett portföljperspektiv.

Kommunen lånade i sin tur ut till bolagen. Den obligationsupplåning som kommunen gjorde för kommunkoncernens räkning benämns här *kommunkoncerngemensam skuldportfölj*.

Särskilda övergångsregler gäller för refinansiering av den tidigare kommungemensamma skuldportföljen samt för fullföljande av åtagande för de gröna obligationerna.

5.1.1 Refinansiering av tidigare upplåning via kommunen

Den kommunkoncerngemensamma skuldportföljen ska avvecklas, vilket kommer att ske successivt i takt med obligationsförfallen. Bolagens befintliga skuldebrev kan komma att förlängas eller förkortas för att matcha förfallen. Fram till dess att den kommunkoncerngemensamma skuldportföljen är avvecklad får ingen refinansiering

av bolagens upplåning hos kommunen genomföras utan godkännande från kommunens ekonomi och finansdirektör.

5.1.2 Gröna obligationer

Den kommunkoncerngemensamma skuldportföljen innehåller gröna obligationer. Fram till att samtliga dessa gröna obligationer har förfallit ska bolagen bidra till att fullfölja de åtaganden som är kopplade till dessa obligationer, oavsett vilket lånebelopp bolaget har kvar hos kommunen. Det innebär bland annat att bolagen ska medverka vid allokering av gröna projekt, internkontroll samt framtagande av det årliga investerarbrevet.

I det fall bolagen lånar upp grönt via Kommuninvest eller annan kreditgivare får inte de gröna projekt som ingår i den kommunkoncerngemensamma upplåningen nyttjas.

5.1.3 Räntesättning vid utlåning till kommunens bolag via kommunen

Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och konkurrensneutrala.

Den räntesats som bolaget betalar till kommunen för sin upplåning består av Räntegrund plus Räntepåslag. **Räntegrunden** definieras till kommunens genomsnittliga upplåningsränta (inklusive derivat) avseende den kommunkoncerngemensamma skuldportföljen. **Räntepåslaget** fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunens genomsnittliga upplåningsränta (exklusive särskild upplåning för utlåning till Käppalaförbundet) inklusive derivat varierar under året och räntan till bolaget korrigeras därmed 4 gånger per år.

- För perioden 1 januari-31 mars gäller snitträntan per 31 december
- För perioden 1 april-30 juni gäller snitträntan per 31 mars
- För perioden 1 juli-30 september gäller snitträntan per 30 juni
- För perioden 1 oktober-31 december gäller snitträntan 30 september.

5.2 Utlåning till Käppalaförbundet

Lånevillkoren ska vara densamma för samtliga medlemskommuner i Käppalaförbundet.

6 Borgen

6.1 Borgen till kommunens helägda bolag

Innan upplåning ska bolagen stämma av med kommunens finansfunktion att det inte finns någon överskottlikviditet inom kommunkoncernen.

Borgen till kommunens bolag ges inom beslutade borgenstak för lån avseende nyupplåning och refinansiering. Vid all borgensteckning ska det klart framgå av revers eller dylikt, borgensåtagandets förfallotidpunkt och övriga villkor för skulden.

6.2 Övrig borgen

Nacka kommun har en restriktiv inställning till att ingå borgen. Ansökan om kommunal borgen ska ställas till kommunstyrelsen. Till ansökan ska följande underlag bifogas:

- De tre senaste årens resultat- och balansräkningar, revisions- och verksamhetsberättelse
- Resultat- och likviditetsbudget för kommande tre åren.
- Försäkringsbrev för eventuell fastighet
- Stadgar
- Uppgift om antal medlemmar och medlemsavgifter inlämnas
- Uppgifter om investeringen som organisationen ska göra (exempelvis syfte, kalkyl för investeringen)

7 Rapportering

Rapportering ska ske till kommunstyrelsen i samband med tertialrapporterna. Kommunstyrelsen beslutar om eventuella avvikelser från fastställda riktlinjer i detta dokument. Kommunstyrelsen kan antingen besluta om att permanenta ändringar eller tidsbestämma avvikelser på ovan definierade nivåer och risker med angivande av mandat under avvikelsestiden.
